

Ella en Tanya

Alex haat haar. Voor het eerst sinds haar dood haat hij haar. En in die golf gloeiende woede beseft hij dat dit niet het moment is om op te geven. Net op tijd. Want in de gutsende regen, op de rand van schemering en nacht, klimmen de autolichten snel dichterbij. Hij klauwt zijn rechterhand vast aan de rotswand, trekt zijn lichaam omhoog, stoot zichzelf de weg op en hoopt dat de chauffeur hem op tijd zal zien, dat de auto op tijd zal stoppen. Hij wacht met knikkende knieën, kin op de borst. Een plotselinge explosie van wit licht slaat zijn hoofd opzij. Hij hoort remmen piepen, op twee passen afstand.

Dan wordt het zwart voor zijn ogen.

Als hij ze weer opent, zijn er kleurige vlekken. Overal. Op het gezicht van de man die hem in de stoel laat zakken en de veiligheidsgordel vastklikt, op de dichtslaande deur, op de voorruit van de auto en op het dashboard waarop een knipperend kerstboompje staat te wankelen. Het voetje laat los. Alex wil het vastduwen maar zijn lichaam weigert nog langer te gehoorzamen en zakt tegen het raam, tegen zijn spiegelbeeld, bedekt met krassen en een dagenoude stoppelbaard. Gezoem. De man links naast hem zegt iets maar Alex verstaat het niet. Daarvoor is de stem te ver weg en klapperen zijn eigen tanden te hard. Koplampen flitsen aan en werpen felle bundels licht door de niet aflatende zondvloed. In een

reflex knijpt Alex zijn ogen dicht en ziet hij die andere verblindende straal; bijna twee jaar ver, een leven geleden.

*

De eerste dag van januari begon gul. In het bos priemde een opgewekte zon haar stralen strak tussen stammen en takken. Eén heldere streep zon weerkaatste via smeltwater op het zandpad tot een immense, lichtgevende V.

Met open mond bewonderde Alex het bekende symbool van Victorie dat zo indrukwekkend bevestigde dat het een goed jaar zou worden, net zoals in zijn dromen beloofd was. De dromen waren er al lang, de V had eeuwigheidswaarde, maar de straal verloor snel aan kracht en haastig richtte hij zijn camera op de natuurlijke neonsculptuur voor die definitief oploste in onzichtbaarheid. Wat daarna overbleef was het ritme van kale boomstammen en wit bevroren takken vol glinsterende ijskristallen die als kantwerk afstaken tegen de strakblauwe hemel. Het vliesje sneeuw verborg niets, benadrukte alles. Het bos rook helder en kraakte ineens van opwinding.

Zijn twee bastaard dwergschnauzers doorbraken enthousiast de stilte. Ze kwamen met een veel te grote tak aangesleept en gooiden die voor zijn voeten. Met de kop op de grond en de kont in de lucht eisten zowel Dorus als Doerak meer actie. Keer op keer sprongen ze achter de stokken aan die hun baas met zo veel mogelijk kracht zo ver mogelijk het bos in slingerde. Net toen hij er weer een de struiken in zwiepte verscheen een vrouw. Een mooie vrouw, dat zag hij meteen, die precies in de vuurlinie stond en struikelde terwijl ze probeerde een treffen te ontwijken. Schuldig schoot hij naar voren en ving haar op.

‘Sorry! Sorry! Dat ging bijna fout,’ excuseerde hij zich

haastig. ‘Desondanks, de beste wensen,’ voegde hij er nogal sullig aan toe.

‘Ja, en u ook een gelukkig Nieuwjaar,’ beet ze op vlakke toon.

Maar Alex hoorde de toon niet, want ze rook naar lente. Naar Lelietjes-van-dalen. Naar zijn enige levende herinnering aan toen. Het was de lentegeur die zijn vader nog jarenlang na haar dood dagelijks in haar kast had gespoten, zoals zij dat zelf ook steeds had gedaan. Toen vulde die geur de nog altijd volle kleerkast, nu vulde het de constant aanwezige leegte binnenin hem. Het overspoelde, bedwelmde en omarmde hem als een explosie zon na lange grauwe afwezigheid. Onwillig dit gevoel te verliezen, had hij moeite om achteruit te stappen en de vrouw los te laten.

Zij, daarentegen, had daar geen enkele moeite mee en schudde hem kriegelig van zich af. Resoluut draaide ze samen met haar honden het pad op. De twee middelgrote zandkleurige haarballen werden door Alex’ veel kleinere duo enthousiast begroet en de vier veranderden op slag tot één stuiterende speelbal.

‘Hé! HEE! Wacht even. Sorry zei ik toch?’ Alex haalde haar in, pakte heel even haar arm vast en voelde onmiddellijk dat ze dat niet prettig vond. ‘Sorry?’ Hij probeerde haar blik te vangen.

Schichtig bijna draaide haar ogen van hem weg en zochten de honden. Alsof ze moest wennen aan Alex’ aanwezigheid schoof ze haar aandacht een paar keer op en neer van hem naar de rennende meute en weer terug. ‘Oké,’ knikte ze. ‘Het gebeurde niet expres. Neem ik aan tenminste.’ Haar schouders zakten.

‘Nee, natuurlijk niet en nogmaals mijn verontschuldigen,’ grijnsde Alex opgelucht.

Ze keek hem nu wat langer aan en stond hem met een

hoofdknik toe om mee te lopen. Hij maakte daar maar al te graag gebruik van.

Ontspannen nu, volgden ze de buitelandse kluwen hond. Babbelend over het bos, het weer en huisdieren. Toen zijn viervoeters ter sprake kwamen, raakte Alex in een stroomversnelling en hoorde hij zichzelf ratelen over zijn overtuiging dat hij in een vroeger leven ooit hond moest zijn geweest en dat hij zonder zijn twee miniwolven nauwelijks buiten zou komen, ze wist wel: werk, werk, werk, en dat hij vroeger ook altijd honden had gehad en of ze wist wat zijn grootste droom was? Nee natuurlijk niet, hoe kon ze dat ook weten, maar zijn grootste droom was het om ergens in de ruige wildernis een roedel wolven te volgen om er een fotoreportage van te kunnen maken.

‘Aha!’ antwoordde ze droog in zijn eerste substantiële adempauze. ‘Nee, zo ben ik niet. Ik ben geen hondenfluisteraar en Blubber en Slijk zijn, op een geërfde hamster na, mijn eerste huisdieren ooit.’

Alex haalde adem, was al klaar voor een volgend spervuur maar klapte zijn mond abrupt dicht. Weer was zijn enthousiasme blind op hol geslagen. Hij kon zichzelf wel voor de kop slaan en stuurde daarom het gesprek snel naar de fabelachtige lichtgevende V die hij net gefotografeerd had. Niet zonder trots liet hij haar de serie zien. Ze keek bewonderend mee op de monitor van zijn camera.

Op het eind van de wandeling, bij haar auto, namen ze afscheid. De klep zuchtte open en haar twee honden sprongen spelend naar binnen. Zij reed kalm weg. Hij wandelde op zijn gemak naar huis. Met haar gezicht geschilderd op zijn netvlies, haar zachte lichaam in zijn armen, haar geur om zich heen. In een wereld die opeens lichter, warmer en kleuriger leek.

In de weken die volgden ontmoetten ze elkaar regelmatig bij het uitlaten. Samen deelden ze een fascinatie voor de natuur. Ook zij bewonderde het lentegroen dat enthousiast bezig was uit zijn knoppen te barsten. Ook zij zocht gefrustreerd naar de onzichtbare, boven hun hoofden roffelende specht. Ook zij volgde de roep van de buizerd en de behendige vlucht van de sperwer tussen de stammen. Met een goed ontwikkeld oog voor vorm en kleur snapte ze zijn passie voor fotografie en schilderen. Zij speelde dwarsfluit, hij saxofoon. Ze reisde graag en veel en ver, net als hij, en vertelde enthousiast over het reisbureau waar ze werkte. Ze was lief, veelzijdig en mooi. Zo mooi. Ze leek op de koninklijke vrouwen van Gaugin; met haar getinte huid, haar perfecte ovale gezicht en dat lange, glanzend zwarte haar. Ze had opvallend groene ogen en als ze lachte had ze kuiltjes in haar wangen. Alex verlangde naar haar en haar geur die de lege plek in zijn dromen opvulde. Hij snakte er naar om haar lichaam op te nemen in dat van hem. Hij tekende haar portret zonder het te willen, keer op keer, eindeloos vaak. Bewust probeerde hij haar tegen te komen. Ongeduldig, onrustig, onzeker. Een vreemde gewaarwording, want hij redde het al tijden heel goed in zijn eentje en had al lang geen behoefte meer aan iemand om zich heen. Maar nu, deze keer, was het anders want elk moment zonder haar leek hopeloos verloren tijd.

Meer dan eens stond hij op het punt haar uit te nodigen, maar steeds werd hij zenuwachtig en deed hij niets, zichzelf uitscheidend na iedere opnieuw gemiste kans.

Die middag liepen ze samen door het bos en lag de vraag weer verlegen op de loer. Dit keer werd hij ontdekt. Haar hoofd zakte in een flauwe hoek. Ze keek Alex pesterig aan.

‘Is er iets?’ vroeg ze.

‘Nee, wat zou er moeten zijn?’ Hij voelde zich betrapt.

‘Weet ik veel, dat vraag ik nou net aan jou.’

‘Niets, er is niets. Alleen, heb je zin in een borrel? Bij mij. Thuis. Zo dadelijk?’ Zijn hoofd suisde, het was eruit. Niet dat het opluchtte, hij was nog net zo zenuwachtig, maar hij had het in elk geval gevraagd.

Ze liepen verder, maar er kwam geen antwoord. ‘En?’ vroeg hij een beetje ongemakkelijk.

‘Wat en?’

‘Een borrel. Bij mij.’

Geen reactie.

Bij Alex veranderden zenuwen in irritatie; antwoorden was toch niet zo moeilijk? Toen versnelde hij zijn pas en ging hij voor haar staan. In een wervelwindballet joeg de wind blaadjes dansend om hun benen, een zwerm kraaien en roeken kwam luid krijsend over hen heen gevlogen, de honden zaten onbekommerd achter elkaar aan. Het bospad was leeg. De tijd stond even stil.

‘Nog niet,’ zei ze eindelijk.

‘Wanneer dan wel?’

‘Dat merk je snel genoeg.’

Alex durfde niet verder te vragen, bang om dat kapot te maken wat nog niet eens bestond. Gewoon wachten, hield hij zichzelf voor, laat haar het initiatief nemen.

Dat initiatief kwam een paar dagen later, ‘s morgens in alle vroegte. Alex zag haar een eind verder op het bospad lopen en wilde haar roepen, maar wist, besepte hij toen pas, geen naam.

Dorus en Doerak blaften en Alex schreeuwde het enige alternatief: ‘Blubber! Slijk!’

Kwispelend zwabberden de twee hen tegemoet.

Zij lachte toen Alex haar had ingehaald. ‘En ik weet niet hoe jij heet.’ Ze stak haar hand uit. ‘Ella. Mijn ouders hielden van jazz. Onder meer.’

‘Alex. Die van mij van geschiedenis. Onder meer.’

Ze schudden elkaar officieel de hand en wandelden de normale ronde. Toen nodigde zij hem uit, voor een kop koffie, bij haar thuis.

Ze opende de voordeur en stapte achteruit omdat de honden opgewonden naar binnen stoven. Eén lange seconde zweefde haar glimlach tweeslachtig tussen somber en schalks.

Ondanks een handgebaar zijn kant uit liet Alex haar voor- gaan. In het kleine halletje stonden ze voor een grote spiegel en bekeken ze elkaar alsof het voor de eerste keer was.

Een man en een vrouw.

Zij elegant en verzorgd, zoals altijd. Hij had zich moeten scheren, zijn haar moeten kammen, iets fatsoenlijks aan moeten trekken, zoals altijd. Ineens werd hij zo zenuwachtig als een puber voor zijn eerste afspraakje. Snel probeerde hij zijn hemd glad te strijken en netjes in zijn broek te stoppen. Ze legde haar hand op zijn arm. 'Laat maar zo, ik vind het wel sexy.'

Dat maakte hem nog zenuwachtiger.

Ze liep de woonkamer in en vroeg of hij koffie wilde.

'Ja, lekker,' antwoordde hij, kwaad op zijn onzekerheid en blij met de pauze.

Even later zette ze het dienblad op tafel terwijl ze zich verontschuldigde. 'Sorry, geen koekjes in huis. Pure zelfbescherming.'

'Geeft niet, ik hou toch niet van zoet.'

Ze schonk in en nestelde zich in de ruime en diepe design bank.

Alex liep nog rond en zag op een tafeltje haar dwarsfluit en wat bladmuziek liggen. 'We zouden samen eens wat moeten spelen,' probeerde hij.

'Ja, dat zouden we kunnen doen.'

Er viel een stilte.

Hij zakte in een monumentale fauteuil tegenover haar en

probeerde het weer. 'Hoe lang woon je hier al?'

'Niet lang.'

'Ah. Ruime kamer. Mooi, mooi ingericht.'

'Dank je.'

De honden stoeiden wild. Dankbaar voor deze afleiding volgde Alex hun spel en zag op de vensterbank naast Ella een ingelijste foto met een roos ervoor.

Zij volgde zijn blik. 'Dat is Tom, mijn man.'

Alex verstijfde. Haar man? Ze had het nog nooit over haar man gehad.

'Hij is nu bijna drie jaar dood.'

Alex verdrong haast in schaamte. Hij was jaloers! Belachelijk, hij was al bezitterig voordat er iets te bezitten viel. 'Oh, sorry.'

'Waarom?' Ze haalde haar schouders op.

Het ging niet goed. Ze waren een muur aan het bouwen terwijl zij diep wegdook in haar herinnering en Alex vastgeklonken zat in verlangen en onmacht.

'Ella...' begon hij.

Ze pakte de foto en keek hem vluchtig aan. 'Je lijkt op hem. Hij had ook zo'n stoer lijf en donkere krullen en een hese stem. Je bent ook wel een beetje zoals hij. Hij... Ik ben de jongste van drie meiden...' Onverwacht begon ze te vertellen. Over haar familie. Haar muzikale ouders en haar twee oudere zussen Hildegard en Clara. En over hem, Tom, gestorven aan een acute hartstilstand. Aan tafel. Gewoon, in elkaar gezakt. Zomaar, in het midden van een zin tijdens een etentje met haar familie. Spottend sneerde ze dat haar moeder zo leed onder Toms dood dat het eerder leek of zij weduwe was geworden. Haar vader en zussen echter waren steeds stevige steunpilaren geweest en fungeerden sindsdien als praatpaal en als vangnet. Door het plotselinge blaffen van de honden keek ze glimlachend op. 'Maar goed, vorig jaar

haalde ik Blubber en Slijk uit het asiel. Ik wilde niet langer alleen zijn. Zij zijn mijn brug met de buitenwereld geworden en door hen heb ik nieuwe en leuke mensen leren kennen. Jou, bijvoorbeeld.' Ze keek Alex aan, nog steeds met een glimlach op haar gezicht.

Hij glimlachte terug.

Ze zette de foto weer weg. 'En nu jij.'

'Hmmm?'

'Lafaard, nou niet doen alsof je niet weet wat ik bedoel. Nu jouw verhaal.'

Hij vertelde haar alles wat ze wilde weten, totdat ze hem plotseling onderbrak. 'Na Tom heb ik met niemand meer iets gehad. Ik... kan je niets beloven.'

'Hoeft toch ook niet. Zullen we eerst maar eens zien hoe het zo gaat?'

Ze antwoordde door haar mok in een toastbeweging naar hem toe te steken. Hij deed hetzelfde. Hun goede voornemens raakten elkaar boven de salontafel.

Na het afscheid zeilde hij neuriënd en op roze wolken naar huis.

Bevlogen schilderde hij de rest van de dag weg en tijdens de middagwandeling slenterde hij zelfvoldaan achter de honden aan. Bij het verlaten van het bos liep hij buurtvrouw, vaste hondenoppas en kunstmaatje Tanya tegen het Rubeneske lijf. Alex genoot altijd van haar schaterende lach en die vriendelijke bruine ogen in dat vrolijke gezicht vol zonnevlekjes. Ze zette haar boodschappentas neer, ging op haar hurken zitten en aaide de honden. Het enige wat hij nog van haar zag, was de dikke vlecht die als een luie slang over haar rug bewoog. Het avondlicht toverde kastanjebruin om in glanzend koper.

'Wanneer komen jullie weer eens logeren, jongens?' vroeg

ze. ‘Ik mis jullie!’ Ze ging weer rechtop staan. ‘Jou ook trouwens! Ik zie je veel te weinig, wanneer kom je weer eens gezellig eten? En ik wil je sowieso al een tijdje iets vragen.’

‘Oh?’

‘Heb je al eens gedacht aan lesgeven?’

‘God nee,’ schrok Alex, ‘nooit, hoezo?’

‘Er komt bij ons op school een baan vrij, monumentaal schilderen, ik dacht meteen aan jou.’

‘Ah! Op die manier. Bedankt voor het aanbod en het gestelde vertrouwen, maar nee, dank je.’

‘Echt niet? Zien we elkaar vaker.’

‘Dát zou leuk zijn, maar verder, nee merci.’

‘Waarom niet?’

‘Geen zin. Geen tijd.’

‘Denk er in elk geval eens over na, oké? Je hoeft niet meteen te beslissen.’

Hij knikte om haar niet teleur te stellen en vertelde daarna euforisch en uitgebreid over Ella en zijn aanstaande tentoonstelling. Ze bleef vriendelijk maar vooral geduldig luisteren. De late, vroege lentezon trok lange schaduwen. Hij had geen haast, zij ook niet. Toen ze uiteindelijk uit elkaar gingen, herhaalde ze haar uitnodiging om te komen eten en het aanbod om op zijn honden te passen.

Thuis liep hij glunderend rond. Hij voelde zich ontspannen, prettig leeg. Zijn werk liep lekker, maar het belangrijkste was dat Ella hem tot haar leven had toegelaten! Met één oog helemaal en het andere half dichtgeknepen tegen de lage zon sjokte hij naar zijn atelier en liet hij zich in de gemakkelijke stoel vallen. Met de handen in elkaar verstrengeld op zijn hoofd leunde hij achterover. Zijn ogen dwaalden over de doeken. Alles ging goed, alles was goed. Intens gelukkig rekte hij zich eens lekker uit en kromp meteen kreunend in elkaar van pijn.